

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 15CoP/92/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4124207046
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2026:4124207046.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Andrey Hadnagyovej vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova trieda 88, 949 01 Nitra, dieťa rodičov - matka: C. D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX/XX, XXX XX G. - H. I., zastúpená: JUDr. Zuzana Bartová, advokátka so sídlom Farská 25, 949 01 Nitra, IČO: 42 114 101, a otec: J. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. L. XXX, XXX XX K. L., zastúpený: Mgr. Martin Kirica, advokát so sídlom Mostná 42, 949 01 Nitra, IČO: 42 199 697, o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti na maloleté dieťa, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 18.02.2025 č.k. 55P/102/2024-213 takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie **m e n í** tak, že

Otec je povinný prispievať na výživu maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným vo výške 350 eur mesačne s účinnosťou od 26.06.2024 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Zročné výživné na maloletú za čas od 26.06.2024 do 31.12.2025 vo výške 1.041,50 eur sa povoľuje otcovi splácať v splátkach po 100 eur mesačne spolu s bežným výživným do rúk matky počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pod následkom straty výhody splátok.

Vo zvyšku návrh matky **z a m i e t a**.

Týmto sa **mení** rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 13P/229/2018-42 zo dňa 18.10.2018 v časti výšky vyživovacej povinnosti otca na maloleté dieťa.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 18.02.2025 č.k. 55P/102/2024-213 z 24.05.2023 vo výroku I. uložil otcovi povinnosť prispievať zvýšeným výživným na maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX sumou 350 eur mesačne s účinnosťou od 01.06.2024 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. II. Zročné výživné na maloletú za čas od 01.06.2024 do 28.02.2025 vo výške 2.250 eur povolil otcovi splácať v splátkach po 100 eur mesačne spolu s bežným výživným do rúk matky pod následkom straty výhody splátok a exekúcie. III. Týmto zmenil rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 13P/229/2018-42 zo dňa 18.10.2018 v časti výšky vyživovacej povinnosti otca na maloleté dieťa s tým, že v ostatných častiach zostáva uvedený rozsudok nezmenený. IV. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Vec právne posúdil podľa § 31 ods. 1, § 32 ods. 1, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 65 ods. 1, 2, § 75 ods. 1, 2, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine a § 121 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP). Konštatoval, že od poslednej úpravy výživného rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 13P/229/2018-42 zo dňa 18.10.2018 (právoplatný dňa 07.11.2018) došlo k výraznej zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa aj na strane rodičov maloletej. Maloletá v čase poslednej úpravy výživného navštevovala základnú školu, bola vo veku 10 roka, v súčasnosti je vo veku 17 rokov, študuje na strednej súkromnej škole a náklady na jej starostlivosť sa počas šesťročného obdobia viacnásobne zvýšili. Matka v čase posledného rozhodovania o výživnom dosahovala priemerný mesačný príjem vo výške 1.800 eur netto, výdavky na maloletú v tom čase mala vo výške 200 eur. V súčasnosti matkin čistý mesačný príjem činí 820 eur, poberá daňový bonus a prídavky na maloletú a výživné na maloletú vo výške 100 eur mesačne. Uviedol, že mesačné náklady na maloletú predstavujú približne 560-600 eur, pričom matka zdieľa spolu s maloletou a svojím druhým manželom nehnuteľnosť, ktorá je vo výlučnom osobnom vlastníctve manžela matky a tento sa podieľa na výdavkoch domácnosti v 1/3. Matka vlastní v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov ornú pôdu, polovičný obchodný podiel v spoločnosti D. M., a byt nachádzajúci sa v N. C., ktorý je jej osobným vlastníctvom. V čase poslednej úpravy výživného otec dosahoval podľa daňového priznania mesačný príjem vo výške 500 eur netto, podnikal v odbore stravovania. Mal preukázané, že v súčasnej dobe otec naďalej podniká v oblasti stravovania, resp. pohostinstva, z daňového priznania za rok 2024 a z predložených daňových priznaní od roku 2019 vyplýva, že otec účtovne vykazuje daňové straty za rok 2024 v priemere vo výške 3.654 eur mesačne, za rok 2023 v priemere 3.782 eur, čo v skutočnosti znamená, že dotuje svoje vlastné podnikanie z ním nepreukázaných príjmov. Z výpovede otca na pojednávaní dňa 06.11.2024 vyplynulo, že v súčasnosti dosahuje čistý príjem cca vo výške 2.000 eur mesačne, vo svojej firme zamestnáva svoju partnerku, ktorej príjem činí približne 700 eur mesačne, ktorá u otca z väčšej časti býva, avšak na výdavkoch domácnosti sa nepodieľa. Svoje mesačné náklady otec vyčíslil vo výške 1.034,81 eur a bežné výdavky na maloletú vo výške 751 eur mesačne, plus 150 eur na dovolenky s dcérou. Pri rozhodovaní o zmene výšky výživného vychádzal z majetkových a zárobkových pomerov rodičov a prihliadal na ich podiel a rozsah starostlivosti o maloletú. Vzal do úvahy, že osobnú starostlivosť o maloletú zabezpečuje matka, v starostlivosti otca sa nachádza dva víkendy v mesiaci a podľa potreby aj v iný čas, určené výživné vo výške 100 eur mesačne otec platí pravidelne a tiež rôznymi vyššími sumami maloletej prispieva na oblečenie a vreckové, podľa jej potrieb. Maloletá je vo veku, kedy sa náklady na jej výživu a starostlivosť budú priamo úmerne s vekom a meniacimi sa záujmami a opodstatnenými potrebami zvyšovať. Považoval za prirodzené, aby sa na týchto výdavkoch podieľali obaja rodičia spoločne, pokiaľ je to v ich možnostiach, a ak sú výdavky primerané, nie nadhodnotené alebo zbytočne neúčelné a je to v záujme maloletej. Na základe predložených listinných dôkazov matkou mal preukázané objektívne mesačné výdavky na maloletú vo výške 560-600 eur a výdavky na bývanie v sume približne 100 eur mesačne, t. j. výdavky spolu 660-700 eur mesačne. V zmysle rozhodnutia NS SR R 65/2018, prihliadol aj na to, do akej miery sú potreby maloletej hradené z dávok štátnej sociálnej podpory, teda prídavku na dieťa vyplácaného vo výške 60 eur mesačne. Sumu prídavku na dieťa nezapočítal do príjmu matky, nakoľko nejde o dávku nahrádzajúcu príjem, resp. stratu jej príjmu (napr. dávka v hmotnej núdzi, príp. dávka v nezamestnanosti). Nezohľadnil argument otca, že príjem matky sa zvyšuje aj o daňový bonus na dieťa, pretože ako vyplýva z rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 20CoP 180/2020 zo dňa 16.02.2022, daňový bonus nie je možné zohľadniť pri určovaní výšky výživného tak, ako prídavok na dieťa, pretože nie je dávkou, ktorá je priamo vyplácaná, a pre jej započítanie do čistej mesačnej mzdy zamestnanca je potrebné splniť zákonné podmienky. Uviedol, že ak by postupoval pri výpočte výšky výživného v zmysle metodických tabuliek MS SR, otcovi by prináležalo z ním deklarovaného čistého mesačného príjmu vo výške 2.000 eur platiť výživné na maloletú vo výške 24 % z príjmu, t. j. sumu 480 eur. Po ustálení všetkých objektívnych mesačných výdavkov matky na starostlivosť o maloletú v sume 660-700 eur mesačne, s prihliadnutím aj na prídavok na dieťa, ktorý pokrýva odôvodnené potreby maloletej, avšak nemožno ním nahrádzať samotné platby výživného, ktorými sú rodičia detí povinní prispievať na ich výživu, zistil, že bez štátnej podpory zostala suma pravidelných odôvodnených potrieb maloletej vo výške 600-640 eur mesačne (700/660 eur-60 eur prídavok). Po zohľadnení, že väčší podiel starostlivosti o maloletú zabezpečuje matka (väčšiu časť mesiaca) a berúc do úvahy uvedené skutočnosti považoval výživné vo výške 350 eur mesačne za zodpovedajúce odôvodneným potrebám maloletej, aj zárobkovým a majetkovým pomerom otca. Dodal, že otcovi nič nebráni, aby umožnil maloletej podieľať sa na jeho životnej úrovni a uhrádzal jej nad rámec aj iné odôvodnené potreby vo väčšej miere, ako napr. nákup značkového oblečenia, avšak prednostne musia byť výživným pokryté základné odôvodnené potreby maloletej. Po vyhodnotení výsledkov dokazovania, zohľadnení stanoviska kolízneho opatrovníka predneseného na poslednom

pojednávani dospel k záveru o dôvodnosti upraveného návrhu matky zo dňa 02.09.2024 na zvýšenie výživného na sumu 350 eur mesačne. Výživné zvýšil od 01.06.2024, čím vzniklo otcovi zročné výživné na maloletú za obdobie od 01.06.2024 do 28.08.2025 vo výške 2.250 eur (350 eur-100 eur = 250 eur x 9 mesiacov). Otcovi povolil splácať zročné výživné v mesačných splátkach po 100 eur popri bežnom výživnom aplikujúc ust. § 232 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) pod následkami straty výhody splátok. Prihliadol na finančnú situáciu otca a jeho možnosti a schopnosti splatiť zročné výživné určenými splátkami. Týmto rozhodnutím zmenil rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 13P/229/2018-42 zo dňa 18.10.2018 v časti o výživnom na maloletú. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie otec prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu navrhujúc napadnutý rozsudok zmeniť tak, že súd zvýši výživné na maloletú sumou 200 eur mesačne s účinnosťou od 01.06.2024 a zročné výživné za obdobie od 01.07.2024 do 28.02.2025 vo výške 1.600 eur povolí otcovi splácať v splátkach po 100 eur mesačne. Namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci. Poukázal na to, že matka vyčíslila náklady na maloletú na sumu 600 eur mesačne, žiadala určiť výživné v sume 500 eur a počas konania náklady maloletej upravila na sumu 660 až 700 eur. Po vykonanom dokazovaní súd zistil, že pravidelné odôvodnené potreby maloletej sú vo výške 600 až 640 eur (po odpočítaní prídavku na dieťa), avšak neuviedol čo do týchto výdavkov zahrnul a ktoré položky odmietol. Z tohto pohľadu považoval rozhodnutie za nepreskúmateľné. Zdôraznil, že počas konania namietal viaceré položky ako výdavky, ktoré nevznikajú maloletej, ale jej matke, resp. niektoré výdavky doposiaľ hradil on. Nestotožnil sa s názorom súdu, ktorý zohľadnil vyššiu mieru starostlivosti matky o maloletú v rámci plnenia vyživovacej povinnosti, keď zabezpečenie starostlivosti o dieťa sa mení podľa veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu. Vyšší stupeň samostatnosti vo veku 17 rokov je dôvodom, pre ktorý podiel výkonu starostlivosti na vyživovacej povinnosti klesá, pričom obaja rodičia majú povinnosť prispievať na výživu svojich maloletých detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uviedol, že aplikácia tzv. „tabuľkového výživného“ nie je namieste najmä v prípadoch oprávneného dieťaťa, ktorého rodičia majú nadštandardné príjmy. Zákonná limitácia výšky súdom určeného výživného je daná jeho spotrebným charakterom. Mal za to, že určené výživné nezodpovedá zákonným kritériám a spravodlivému usporiadaniu vzťahov medzi rodičmi, vzhľadom na nadštandardnú štruktúru odôvodnených potrieb dieťaťa a skutočnosť, že ich časť pokrývajú prídavky na dieťa, ktoré boli poukazované matke. V konaní preukázal výšku svojich príjmov, ktoré dosahuje z podnikania ako samostatne zárobkovo činná osoba a to za celé obdobie od rozvodu manželstva. Za čistý príjem je potrebné považovať príjem znížený o výdavky nevyhnutne súvisiace s výkonom podnikateľskej činnosti. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že majetkové pomery matky sú výrazne lepšie ako u neho, napriek tomu ho zaviazal platením výživného predstavujúceho viac ako polovicu mesačných nákladov na maloletú. Uvedený nepomer žiadnym spôsobom nevysvetlil a tiež nezohľadnil, že maloletá trávi u neho a u starých rodičov z jeho strany takmer jednu štvrtinu roka. Súd sa touto skutočnosťou nezaoberal, nevzal ju do úvahy a nevyhodnotil ju, pritom nejde o zanedbateľnú položku, na ktorú mal prihliadať pri spriemerovaní mesačných výdavkov na maloletú vyčíslených matkou. Namietal, že v konaní nebolo preukázané, že by matke objektívne bránilo komunikovať s ním ohľadom potreby platenia vyššieho výživného na maloletú. Návrh na zvýšenie výživného matka podala dňa 26.06.2024, bežné výživné platil mesiac vopred so splatnosťou k 15. dňu v mesiaci, teda výživné za jún 2024 zaplatil do 15.05.2024. Nesúhlasil s rozhodnutím súdu, ktorý bez akéhokolvek odôvodnenia zvýšil výživné späťne pred podaním návrhu.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne žiadala rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny. Mala za to, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie značného rozsahu a dostatočným spôsobom zistil pomery účastníkov konania. Napadnuté rozhodnutie nie je rozporné s bežnou zaužívanou praxou súdov v iných, obdobných konaniach a zhoduje sa s rozhodovacou praxou súdov vo veciach výživného. Nesúhlasila s tvrdeniami otca uvedenými v odvolaní a poukázala na všetky svoje doterajšie prednesy a vyjadrenia. Považovala za zarážajúce, že otec, ktorý predložil doklady o svojich príjmoch preukazujúce dlhodobé straty, na tieto dokumenty poukazuje. Uviedla, že súd správne posúdil doklady predložené otcem, ktoré neodzrkadľujú jeho skutočné príjmy a vychádzal z ním deklarovaného príjmu vo výške 2.000 eur mesačne. Následne súd aplikoval tabuľku výživného a pri veku dieťaťa 17 rokov a existencii len tejto jednej vyživovacej povinnosti otca, by malo výživné byť otcovi určené v sume 480 eur. Súd zohľadnil aj ňou vyčíslené výdavky na

výživu a starostlivosť o maloletú a výživné vo výške 350 eur mesačne určil adekvátne. Súd mohol otcov tvrdený príjem pri striktnom posudzovaní zárobkových pomerov zohľadniť aj v súlade s ust. § 63 ods. 1 Zákona o rodine. V konaní preukázala oprávnenosť všetkých vynakladaných výdavkov na maloletú, vrátane zvýšených mesačných výdavkov na zabezpečenie jej zdravotnej starostlivosti súvisiacich s liečbou aknóznej pleti. Otec namieta výšku výživného ako neobvyklú a nadsadenú, pričom sám tvrdil, že v sume 350 eur mesačne kupuje dcére len veci na oblečenie, nepočítajúc do toho ďalšie výdavky. K námietke otca, že mala možnosť osloviť ho o zvýšení výživného skôr, uviedla, že nie je daná zákonná podmienka podania návrhu na súd bez predchádzajúceho oslovenia povinného rodiča. Zdôraznila, že otec platil výživné na maloletú vo výške 100 eur mesačne a nič mu nebránilo prispievať sumou vyššou. Za nezrozumiteľnú považovala námietku ohľadom okamihu zvýšenia výživného od 01.06.2024, pretože súd výživné zvýšil od mesiaca, v ktorom podala návrh a súčasne správne vypočítal ročné výživné. Nie je zrejmé, aký vplyv má na ustálenie okamihu zvýšenia výživného skutočnosť, že výživné na mesiac jún bolo zaplatené v máji 2024. To, či otec skutočne platí výživné mesačne vopred, žiadnym spôsobom nepreukázal. V podaní zo dňa 14.01.2026 poukázala na predložený prehľad platieb výživného, vrátane ročného výživného.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca sa stotožnil s rozsudkom súdu prvej inštancie, ktorý zohľadňuje najlepší záujem dieťaťa, jeho vek a schopnosti a možnosti otca.

6. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi podľa § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 379, § 380 a § 378 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie otca je čiastočne dôvodné.

7. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

8. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

9. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

10. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

11. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

13. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

14. Podľa § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena, alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

15. Súd prvej inštancie správne pri rozhodovaní o návrhu na zvýšenie výživného vychádzal z kritérií rozhodných pre určovanie výživného uvedených v ust. § 62 ods. 1 až 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine, t.j. posudzoval zmenu pomerov z hľadiska odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, ako aj z hľadiska príjmov, pomerov a schopností a možností rodičov, na výživu ktorých je maloletá plne odkázaná a

tieto potom v záujme zistenia podstatnej zmeny pomerov (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine) porovnal so skutočnosťami rozhodnými v čase ostatného rozhodovania súdu o výživnom (rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 13P/229/2018-42 zo dňa 18.10.2018). Súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, vec vo vzťahu ku zvýšeniu výživného na sumu 350 eur mesačne správne právne posúdil a vyvodil z nej správny právny záver. So záverom súdu prvej inštancie, ktorý zvýšil výživné na maloletú od 01.06.2024 sa však odvolací súd nestotožnil, vyhodnotiac jeho závery v tejto časti (vychádzajúc z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie) za nesprávne.

16. Tým, že predmetom konania v danej veci je zmena rozhodnutia o výživnom na maloleté dieťa, je potrebné pri rozhodovaní vychádzať z ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý jasne definuje dôvody majúce za následok zmenu rozhodnutia o výživnom. Za takéto v zmysle citovaného zákonného ustanovenia treba považovať zmenu pomerov, či už na strane rodičov alebo maloletého dieťaťa, musí ísť pritom o podstatnú zmenu pomerov. Úlohou súdu pri rozhodovaní o zmene výživného je preto zistiť, či a v akom smere došlo k zmene pomerov od posledného rozhodnutia o výživnom, v prípade kladného zistenia túto zmenu premietnuť do výšky výživného. Pokiaľ ide o výšku výživného, vychádzajúc z ust. § 62 ods. 1, 2, 4, 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine súd pri určovaní výživného berie zreteľ na odôvodnené potreby dieťaťa, ako aj na zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery oboch rodičov, pri zachovaní práva dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Hmotnoprávnou podmienkou zmeny vyživovacej povinnosti je zmena pomerov (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine), ktorú možno vymedziť ako podstatnú a závažnú zmenu rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúceho rozhodnutia súdu, ktorá môže byť na strane oprávneného, ako aj povinného, nie zmeny krátkodobého charakteru. Zmena pomerov môže zahŕňať tak zmenu pomerov na strane niektorého z rodičov (napr. strata zamestnania, závažné ochorenie, získanie podstatne výhodnejšieho zamestnania a pod.), ako aj zmenu pomerov na strane dieťaťa, najmä jeho potrieb (vek, štúdium, zdravotný stav a pod.). Ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine umožňuje zmenu tak vo vzťahu k súdnym rozhodnutiam (musí ísť o rozhodnutie, ktorým bola vyživovacia povinnosť priznaná, prípadne zmenená), ako aj vo vzťahu k dohodám, vzhľadom na to, že vyživovaciu povinnosť možno určiť aj dohodou príslušných subjektov, nielen rozhodnutím súdu. Odôvodnené potreby dieťaťa sú rôzne podľa okolností konkrétneho prípadu, sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote, výšky eventuálnych vlastných príjmov a pod. Avšak odôvodnené potreby dieťaťa neurčujú len tieto okolnosti, sú bezprostredne ovplyvňované i schopnosťou a možnosťou rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých nevyhnutných potrieb, nutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi široké, sú odôvodnenými tiež ďalšie potreby dieťaťa, ktoré nie sú nevyhnutné, ale - práve so zreteľom, napr. k veku a zdravotnému stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote - prospešné všestrannému vývoju dieťaťa vo vypelejš spoločnosti.

18. Vychádzajúc z okolností zistených vykonaným dokazovaním odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie je toho názoru, že od posledného rozhodovania o výživnom došlo na strane maloletej k podstatnej zmene pomerov, ktorú je potrebné premietnuť do výšky výživného s ohľadom na jej vek, prirodzený rast a s tým súvisiace zvýšenie nákladov, štúdium na strednej škole, a s prihliadnutím na skutočnosť, že od poslednej úpravy výživného uplynula doba šesť rokov (v čase vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie). Zdôrazňuje, že pod odôvodnenými potrebami dieťaťa treba rozumieť zabezpečenie všetkých potrieb týkajúcich sa bývania, stravovania, zdravotnej starostlivosti, školských a mimoškolských aktivít, ako aj mimoriadnych výdavkov. Uvedenú sumu je možné vyčíslieť len orientačne, pričom súd pri ustálení výšky nákladov na stravu, ošatenie, hygienické potreby vychádza zo všeobecných poznatkov o cenách tovarov primeraných veku dieťaťa. Z matkou vyčíslených a preukázaných mesačných nákladov na odôvodnené potreby maloletej napadnutého je zrejmé, že tieto predstavujú náklady na školu vo výške 60 eur, oblečenie a obuv 60 eur, drogéria 50 eur, liečba akné 50 eur, strava 120 eur, mobil a Spotify 20 eur, cestovné do školy 20 eur, bývanie 100 eur, náklady súvisiace so školou 5 - 10 eur, fitness centrum 20 eur, iné náklady (kino, koncerty, festivaly) 20 - 30 eur, vreckové 20 eur, t.j. spolu 560 eur (bod 1 odôvodnenia napadnutého rozsudku). Zároveň dopĺňa, že ak sa aj v priebehu konania na súde prvej inštancie zvýšili čiastočne náklady na školu o 10 eur mesačne a náklady na zdravotnú starostlivosť o 20 eur, tieto položky nepochybne prináležia do

nákladov na potreby maloletej a sú do nich zahrnuté. Súd prvej inštancie považoval za objektívne preukázané náklady vo výške 660 až 700 eur mesačne. Nemožno ponechať bez povšimnutia, že otec uznal náklady na maloletú vo výške 600 eur mesačne, ktorá suma podľa jeho mienky zodpovedá jej veku a požiadavkám na zabezpečenie jej odôvodnených potrieb. Na základe vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie odvolací súd len čiastočne korigoval a ustálil náklady na potreby maloletej sumou 670 eur mesačne, keď do ustálenej sumy nákladov maloletej zohľadnil životnú úroveň otca a jeho možnosti maloletej prispieť na jej rozvoj, prípadne na ďalšie jej aktivity. Pokiaľ ide o výhrady otca vo vzťahu k poberanému prídavku na dieťa vo výške 60 eur mesačne, odvolací súd nespochybňuje, že uvedený príspevok je určený na krytie potrieb maloletého dieťaťa. Je však potrebné konštatovať, že daná suma je vo zvýšenom výživnom zohľadnená. V súvislosti s námietkou otca ohľadom jeho plnení nad rámec výživného udáva, že matka a napokon aj maloletá (bod 8. a 9. odôvodnenia napadnutého rozsudku) uvedené nespochybnili. Nemožno však opomenúť, že doposiaľ určené výživné otcovi na maloletú vo výške 100 eur mesačne v žiadnom prípade nezodpovedalo veku a potrebám maloletej. Pokiaľ otec prispieval maloletej nad rámec výživného, išlo o jeho dobrovoľné nepravidelné plnenia, ktorá okolnosť však nemá vplyv na zmenu rozhodnutia vo vzťahu k výške zvýšeného výživného na maloletú. Odvolací súd nespochybňuje výhrady otca týkajúce sa veku maloletej a výkonu osobnej starostlivosti o ňu zo strany matky, keď je nesporné a prirodzené, že s pribúdajúcim vekom sa osobná starostlivosť o dieťa mení. V tejto súvislosti poukazuje na to, že pri ustálených nákladoch maloletej na sumu 670 eur mesačne a po odpočítaní prídavkov na dieťa vo výške 60 eur mesačne, zostáva suma 610 eur, z ktorej príspevok zo strany otca činí 350 eur a zvyšnú časť tvorí finančný príspevok zo strany matky a plnenie premietnuté do osobnej starostlivosti o maloletú (väčší rozsah dní, kedy zabezpečuje matka starostlivosť). Námietku otca spočívajúcu v tom, že súd nezohľadnil trávenie času maloletej s otcom, považoval odvolací súd za nedôvodnú, keď z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd prvej inštancie sa touto skutočnosťou zaoberal (práve pri zohľadnení pomeru počtu dní, kedy matka vykonáva starostlivosť o maloletú). Dopĺňa, že pokiaľ maloletá s otcom trávi každý druhý víkend, uvedené nie je dôvodom pre vyhovenie odvolaniu otca, s prihliadnutím na jeho príjem, možnosti, životnú úroveň a skutočnosť, že otec nemá inú vyživovaciu povinnosť. Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k názoru, že súdom prvej inštancie zvýšená výška výživného sumou 350 eur mesačne vychádza z výšky odôvodnených nákladov na maloletú, zohľadňuje aj vyplácané prídavky na dieťa a príjmy a pomery na strane oboch rodičov.

19. Súd prvej inštancie vykonal náležité dokazovanie aj vo vzťahu k zisteniu a posúdeniu zmeny pomerov na strane rodičov, t.j. zisťoval príjmy, pomery, možnosti a schopnosti rodičov a ich životnú úroveň. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie bolo jednoznačne preukázané, že zmena pomerov nastala na strane otca, ktorý ako sám potvrdil dosahuje príjem z podnikania vo výške 2.000 eur mesačne netto (cca o 1.500 eur viac), ktorý príjem od poslednej úpravy výživného výrazne vzrástol. Z otcom predloženého prehľadu jeho výdavkov vyplynulo, že náklady prevyšujú jeho príjem, ktorá skutočnosť nasvedčuje o jeho možnostiach a vyššej životnej úrovni. Pokiaľ otec poukazoval na straty v podnikaní, správne súd prvej inštancie prihliadal na ním prezentovaný výšku príjmu. V súvislosti s porovnaním pomerov na strane matky bolo v konaní preukázané, že jej príjem klesol z 1.800 eur mesačne na 820 eur, pričom však vlastní polovičný podiel v spoločnosti D., M., ktorej je spoločníčkou a ďalším konateľom a spoločníkom firmy je jej manžel. Vzhľadom na zisky spoločnosti dosahované v roku 2024 vo výške 62.000 eur (uvedené vyplýva z bodu 4 napadnutého rozsudku), je dôvodné vysloviť názor, že matka ako spoločník a zamestnanec spoločnosti má možnosti dosahovať príjem vyšší. Pokiaľ ide o majetkové pomery rodičov obaja vlastní nehnuteľnosti, otec je vlastníkom rodinného domu, matka vlastní byt v N. C., ktorý prenajíma. Nemožno opomenúť, že aj vlastníctvo nehnuteľnosti matky a jej podiel v obchodnej spoločnosti nasvedčujú určitej životnej úrovni, nie nízkej. Obaja rodičia majú náklady na bývanie a náklady súvisiace s predmetom ich podnikateľskej činnosti, pričom na strane matky bývajúcej v nehnuteľnosti patriacej do vlastníctva jej manžela dochádza k prepočtu podielu nákladov na bývanie na tri osoby. V neposlednom rade odvolací súd pri rozhodovaní o výživnom prihliadal aj na skutočnosť, že otec ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá. S poukazom na výsledky vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie odvolací súd uzavrel, že výška zvýšeného výživného na sumu 350 eur mesačne zodpovedá kritériám rozhodným pre určovanie výživného na maloleté dieťa, t.j. je primerané ako odôvodneným potrebám maloletej, zárobkovým a majetkovým pomerom rodičov, ich životnej úrovni a výkonu osobnej starostlivosti o maloletú. K námietke otca ohľadom nesprávneho postupu súdu prvej inštancie, ktorý pri rozhodovaní aplikoval tzv. „tabuľkové výživné“ odvolací súd udáva, že ust. § 62 a nasl. Zákona o rodine jasne určujú kritéria na strane povinného rodiča pri rozhodovaní o výživnom. Zároveň je nesporné, že pri určení/zvýšení výživného súd zohľadňuje okrem

príjmu a pomerov povinného rodiča aj jeho ďalšie vyživovacie povinnosti a životnú úroveň. Určenie výšky výživného len z percentuálneho výpočtu z príjmu rodiča nie je základným kritériom, pretože Metodika MS SR o pravidlách určovania výživného má len odporúčací charakter, keď povinnosťou súdu je ku každej veci týkajúcej sa výživného určovaného/zvyšovanému na maloleté dieťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť (študujúce), pristupovať individuálne s ohľadom na výsledky vykonaného dokazovania v každom konkrétnom prípade (rozh. NS SR č.k. 5Cdo/87/2017, 4Cdo/215/2022). Ani daná námietka otca nezakladá dôvod pre zmenu napadnutého rozsudku v časti výšky výživného, pretože z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie ako jediné kritérium pri zvýšení výživného neaplikoval len tzv. tabuľkové výživné, ale vychádzal zo zákonných kritérií (§ 62 a nasl. Zákona o rodine) a porovnania pomerov. Odvolací súd z uvedených dôvodov dospel k správnosti záverov súdu prvej inštancie o zvýšení výživného na maloletú na sumu 350 eur mesačne.

20. Pri preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie vo vzťahu k odvolaniu otca v časti týkajúcej sa určenia účinnosti momentu zvýšenia výživného na maloletú a to od 01.06.2024 odvolací súd zohľadnil námietku otca. V tomto smere poukazuje na ustanovenie § 77 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého výživné na maloleté dieťa možno priznať odo dňa začatia súdneho konania a spätne najdlhšie na dobu troch rokov za splnenie podmienky preukázania dôvodov hodných osobitného zreteľa. Z návrhu matky (bod 1 napadnutého rozsudku) a z argumentácie matky k odvolaniu otca k tejto časti napadnutého rozsudku nevyplynula žiadna okolnosť nasvedčujúca tomu, že by matka preukázala dôvody hodné osobitného zreteľa na zvýšenie výživného spätne. Samotná skutočnosť, že od poslednej úpravy výživného uplynula doba šiestich rokov a výživné bolo zvýšené od mesiaca, v ktorom podala návrh, za takéto dôvody nemožno považovať. Len pre vysvetlenie odvolací súd udáva, že dôvodmi hodnými osobitného zreteľa môže byť dlhodobá neprítomnosť matky na území Slovenskej republiky, prípadne dlhodobé ochorenie, hospitalizácia, teda dôvody, ktoré jej objektívne bránili podať návrh skôr. Odvolací súd, vychádzajúc z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie, pristúpil z uvedených dôvodov ku zmene výroku napadnutého rozsudku v časti týkajúcej sa okamihu zvýšenia výživného na maloletú a tento ustálil dňom podania návrhu, t.j. od 26.06.2024. Zároveň udáva, že od tohto dňa je potrebné vypočítať aj ročné výživné na maloletú. Na námietky otca, ktorý navrhol zvýšiť výživné od 26.06.2024 a ročné výživné vypočítať od 1.07.2024 z vyššie uvedených dôvodov neprihliadal. Odvolací zmenil výrok o zvýšení výživného na maloletú v časti určenia momentu zvýšenia výživného, vzhľadom na jeho nesprávne posúdenie súdom prvej inštancie. Zároveň vo zvyšku, ktorá sa týka zvýšenia výživného od 01.06.2024 do 25.06.2024 návrh matky ako nedôvodný z vyššie uvedených dôvodov zamietol.

21. Ročné výživné za obdobie od 26.06.2024 do 31.12.2025 predstavuje rozdiel medzi zvýšeným výživným na sumu 350 eur mesačne a doposiaľ určeným výživným 100 eur mesačne. Je teda zrejmé, že otec mal od 26.06.2024 platiť zvýšené výživné na maloletú vo výške 350 eur mesačne, teda rozdiel medzi pôvodne určeným výživným a zvýšeným výživným činí 250 eur mesačne. To znamená, že za mesiac jún 2024 mal otec zaplatiť k určenému výživnému alikvótnu časť výživného vo výške 41,50 eur eur (t.j. 8,30 eur/deň x 5 dni), 6 mesiacov za rok 2024 – 1.500 eur (6x250 eur), 12 mesiacov za rok 2025 – 3.000 eur (12x250 eur), t.j. spolu 4.541,50 eur. Z predložených dokladov matkou vyplynulo, že otec k 31.12.2025 popri bežnom výživnom 100 eur mesačne zaplatil na výživu maloletej za mesiace marec až december 2025 výživné vo výške po 250 eur mesačne, t.j. spolu 2.500 eur. Za uvedené obdobie tiež uhradil splátky ročného výživného určeného súdom prvej inštancie sumami po 100 eur mesačne (10 mesiacov x 100 eur), t.j. spolu 1.000 eur. Celková suma uhradeného výživného potom činí 3.500 eur. Nakoľko mal otec zaplatiť celkovú sumu 4.541,50 eur, jeho dlh na ročnom výživnom predstavuje ku dňu 31.12.2025 sumu 1.041,50 eur. Zhodne ako súd prvej inštancie povolil odvolací súd otcovi splátky ročného výživného mesačne vo výške 100 eur použijúc ust. § 232 ods. 4 CSP berúc do úvahy výšku bežného výživného a splátky ročného výživného.

22. Keďže so zmenou výšky výživného súvisí i zmena posledného rozhodnutia o výživnom, odvolací súd zároveň rozhodol o zmene ostatného rozsudku v časti o výživnom na maloletú.

23. S poukazom na uvedené rozsudok súdu prvej inštancie zmenil podľa § 388 CMP v časti určenia momentu (dátumu), od ktorého došlo ku zvýšeniu výživného a v časti ročného výživného.

24. Odvolací súd poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ust. § 378, § 219 ods. 3 CSP a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedoprial dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené účastníkmi konania na pojednávaní na odvolacom súde nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na

základe spisovej dokumentácie; účastníci, predovšetkým odvolatelia, ani nevzniesli žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci LinoCarlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

25. O trovách konania rozhodol podľa § 2 ods. 1, § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 2 CSP.

26. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods. 1 CMP, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).